

CD

MUZIEK verdraagt geen scheidingslijnen, daarvan is alvast de Canadese topianist Marc-André Hamelin overtuigd. Op zijn nieuwe cd, die de ene na de andere prijs binnenrijft, brengt hij toondichters samen die 'iets hebben met jazz'. Zou het een toeval zijn, dat ze ook stuk voor stuk uitmuntende pianisten waren? Friedrich Gulda, Nikolai Kapustin, Alexis Weissenberg en George Antheil gaan in elk geval het gesprek aan met de jazz.

Dat jazzmuzikanten soms klassieke muziek vertolken of motieven ervan oppikken in hun werk, dat is inmiddels al de gewoonte van de wereld. Denken we maar aan de Bachvertolkingen van Keith Jarrett of Jaques Loussier, of nog aan de Mozart die Chick Corea neerzette. Maar omgekeerd kan het dus ook, en dat bewijst Hamelin dus met verve. En hij zet daarbij de kracht van zijn Steinway niet in als een pletwals, maar als een vlijmscherp scalpel. Alles vibreert, alles is knisperig en fris, en hij tovert arrangementen uit zijn hoed als geen ander. Bijzonder geestig zijn Weissenbergs zes 'arrangementen' van chansons van de grote Franse chansonnier Charles Trenet.

Arrangement zegt feitelijk te weinig. We horen intelligente, zelfstandige werken waarin hier en daar nog wat Trenet doorklinkt. George Antheil blijft een buitenbeentje, zelfs in dit vrolijke gezelschap. Hij was een experimenteerder in hart en nieren die al in de jaren 1920 allerlei klanken assembleerde, op een manier die doet denken aan de kubistische fase van schilders zoals Picasso, Braque of Léger. De *Jazz sonata* van nauwelijks anderhalve minuut die deze cd als toemaatje offreert, doet ons hopen ooit van Antheil iets meer te mogen horen. (JC)

Marc-André Hamelin, *In a State of Jazz*, Hyperion (distributie Laval), CDA67656, 20,40 euro.

SPEL

WIE kent er patience niet, het kaartspel dat je bovenhaalt wanneer je even alleen bent en dat je geduld letterlijk op de proef stelt? Nu is er een variant op dit kaartspel, ditmaal niet met de alomgekende speelkaarten, maar met letterkaarten, in twee kleuren verdeeld: rood en zwart. De bedoeling is eenvoudig. Vorm woorden van minstens drie letters die je dan kunt afleggen.

De spelregels zijn ook eenvoudig. Je legt de kaarten zoals patience, zeven hoopjes waarvan slechts de bovenste kaart zichtbaar is, en dan de kaarten verleggen, ditmaal niet in volgorde, maar in woorden, afwisselen rood op zwart of zwart op rood. En als je veel geluk en nog meer geduld hebt, kun je met alle kaarten woorden vormen en is het spel 'uit' gespeeld. Het spel is bedacht door Paul Jacobs, bezieler van spraakmakende programma's als *De Taalstrijd*. (TH)

Uit, een spel van Medal Games, 9,95 euro, ISBN 978 90 8510 582 4.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

DOODGEWOON MENS

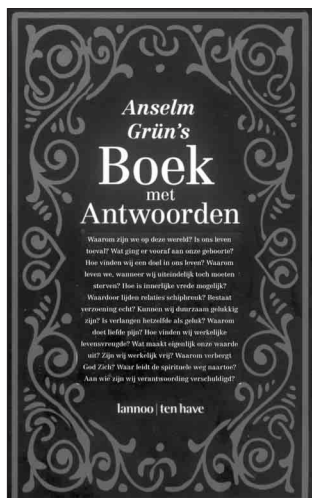
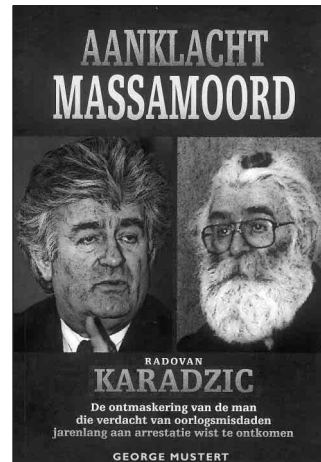
HOE KAN het dat een doodgewone man zich ontpopt als een massamoordenaar die de levens van tienduizenden verwoest? Die vraag werd reeds gesteld in de jaren 1960, toen Adolf Eichmann, de architect van de jodenvervolgung, in Israël terechtstond. Hij bleek helemaal geen monster te zijn.

De Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic, die momenteel in de gevangenis in Den Haag zit, staat terecht als hoofdverantwoordelijke voor de grootste slachtpartij in Europa na 1945. Als president van de afgescheurde Bosnisch-Servische Republiek wordt hij rechtstreeks verantwoordelijk geacht voor de belegering van de stad Sarajevo tussen 1992 en 1994 en de dood en marteling van tienduizenden. Na jaren op de vlucht te zijn geweest, werd hij uiteindelijk pas vorige zomer ingerekend.

Journalist George Mustert reconstrueert de weg die Karadzic aflegde. Vooral de periode toen hij ondergedoken leefde fascineert hem. Na zich lange tijd sinds 1995 (toen de Bosnische oorlog eindigde) met lijfwachten op allerlei plaatsen in Bosnië te hebben opgehouden, neemt Karadzic een andere identiteit aan en laat hij haar en baard groeien. Hij vestigt zich als alternatieve genezer in Belgrado. Niemand herkent hem. Mustert komt tot het besluit dat Karadzic jarenlang ongemoeid werd gelaten, wat betrokkene trouwens zelf beweert.

Waarover we wat weinig te weten komen, is de periode waarin de dichter/psychiater zich ontpopt als fanatieke politieke leider. Wellicht zal daarover de rechtbank in Den Haag moeten oordelen. (EDS)

George Mustert, *Aanklacht massamoord. Radovan Karadzic*, Actmedia/Van Halewyck, Naarden/Leuven, 2008, 255 blz., 18 euro, ISBN 978 90 79894 01 7.

VRAAG EN ANTWOORD

DE NAAM van de Duitse monnik Anselm Grün duikt zeer geregeld op in deze rubriek met boekbesprekingen. Niet te verwonderen, want jaarlijks verschijnen minstens drie titels van zijn hand. Hoe doet hij dat toch, vragen we ons af. Want de bebaarde Beierse geestelijke is immers allereerst 'keldermeester' van zijn abdij en retraiteleider.

Wel, Anselm Grün geeft vaak lezingen in en buiten zijn abdij. Na dergelijke lezingen, die in Duitsland zeer populair zijn, is er ruimte voor vragen. Die gaan dan over de basis van het geloof of over algemeen menselijke problemen. Waarom zou ik geloven in God? Handelt een christen anders dan iemand van goede wil? De antwoorden van de monnik worden vlijtig genoteerd en verschijnen vervolgens in boekvorm.

Grüns antwoorden zijn telkens zeer gevat en steeds helder. Vaak ook kom je zijn twee 'meesters' tegen, zijnde de psycholoog C.G. Jung en de jezuïet Karl Rahner, bij wie hij studeerde. Maar steeds reikt hij ons, heel persoonlijk, rake woorden aan. (EDS)

Anselm Grün, *Boek met antwoorden*, Lannoo/Ten Have, Tielt/Baarn, 2008, 262 blz., 18,95 euro, ISBN 978 90 599 5131 0.

ZELFPORTRET VAN EEN ZEVENTIGJARIGE

VELE autobiografieën laten de lezer achter met een wrang gevoel. Het genre is immers heikel. Durft de schrijver zichzelf wel voldoende kritisch te benaderen? Ludo Abicht, gelauwerd schrijver, academicus en voordrachtgever, waagt het toch. Hij is de zeventig voorbij, en dan mag zoiets wel. Abicht laat zich leiden door de plaatsen die in zijn levensloop van belang waren. We volgen hem van Oostende, het Xaveriuscollege in Borgerhout naar de jezuïeten in Drogen, Duitsland, Amerika en zo meer.

Ongetwijfeld zullen vele leeftijdgenoten van de schrijver zich herkennen in de geschetste context. Abicht stamt uit een typisch Vlaams-katholiek milieu, treedt in en uit bij de jezuïeten, ontvoogdt zichzelf. Heel opvallend is hoe zijn uittreden, in 1961, en zijn afscheid van het geloof een centrale plaats in het boek innemen. Abicht beschrijft dat zonder wrok, zelfs met een zekere bewondering. Komt hij nadien terecht in de communistische beweging en treedt hij zelfs toe tot de vrijmet-selarij, je blijft steeds een onderton van een heel betrokken engagement herkennen. Door het 'materiaal' reikt de auteur aan de hand van zijn eigen levensverhaal ons sleutels aan om bewuste periode beter te begrijpen. (EDS)

Ludo Abicht, *Het Lunapark en andere plekken. Autobiografisch materiaal*, Pelckmans, Kapellen, 2008, 19,75 euro, ISBN 978 90 289 4912 6.

ONGEWONE PRIESTER

SINDS zowat een jaar schenkt dit blad de lezer bij kerkelijke feesten een beschouwende tekst van de hand van Ronald Sledsens. De Antwerpse priester was hierbij niet aan zijn proefstuk. Het bewijs hiervan is dit boek. Sledsens noemt zichzelf een priester die deel uitmaakt van de strooidienst in een onderkoelde maatschappij. En strooien doet hij... met gedachten.

Schrijver maakte een keuze uit zijn werk, en dit is het resultaat. Levenschte en vaak schrijnende verhalen weet Sledsens met een tikkeltje humor om te buigen tot een lichtje aan de horizon. In zijn eigen stijl en vooral met verhalen van mensen uit zijn directe omgeving zorgt hij dat miserie leefbaar wordt, en dat er warmte komt in onderkoelde situaties. (TH)

Ronald Sledsens, *Ongewone avonturen uit het leven van een priester*, Davidsfonds, Leuven, 2008, 96 blz., 14,95 euro, ISBN 978 90 5826 572 2.